

GEÇMİŞE AİT NOTLAR

Âlim Kahraman

V

■ Beşir Ayvazoğlu: *İslam Estetiği ve İnsan*

3 Nisan 1989-Pazartesi

İş çıkışında Kadıköy'de Derya İş Merkezi'ndeki kırtasiyeciyeye uğradım. Bayram Bey... Eroğlu'nun hemşehrisi (Malatyalı). Biraz oturduk. Neler yaptığımı, yazdığımı sordu. İlgi gösterdi. Bir iki defa Eroğlu'yla uğramıştım daha önce. Yanımda bir nüsha *Okumaya Giriş* vardı. Çıkarıp onu verdim. İmzalamamı istedi. İmzaladım.

Çayımı içerken Eroğlu geldi. Çıkıp Moda'ya kadar uzandık. Hava oldukça güneşli, dolaşmaya müsait. Sahilde bir çay evinde bir müddet oturduk. Güneş batınca kalkıp geri döndük.

Geçen hafta Yılmaz Daşcıoğlu gelmiş ziyaretine. Beşir Ayvazoğlu'nun İslam sanatı ile ilgili kitabını [*İslam Estetiği ve İnsan*] getirmiş. Yılmaz, kitabı basan Çağ Yayınlarında çalışıyor. Çıkıp onunla da dolaşmışlar. Sonra bu taraflarda (Gençlik Kitabevi'nde) Ayvazoğlu'nun katıldığı bir toplantı varmış, o gün onu da görmüşler. Kitabı Eroğlu'na imzalamış Ayvazoğlu. Eroğlu, bu yeni baskıda kendi kitabından da alıntılar ve bazı görüş aktarmaları bulunduğunu söyledi.

Bir ara eski medeniyetlerden söz açıldı. İslam kaynaklarındaki İskender'in kimliği üzerine konuştuk. O, Makedonyalı Büyük İskender'den başka bilge bir zat olan bir başka İskender'den söz etti. İslam sanatına asıl kaynaklığı da onun yaptığını söyledi. (Yahya Kemal'in konuyla ilgili sözlerinden bahsettim.) Makedonyalı İskender'in Doğu seferinden sahneler aktardı. Onun Dara ile olan savaşlarını (üç savaş) kısaca anlattı.

Eroğlu bugün *Bu Meydan* dergisine kadar gitmiş, Üsküdar'da. Mustafa Yürekli kendisine daha önce birkaç defa telefon etmiş. Oradayken

Yaşar Kaplan da gelmiş. Yayın işi için yüksek paralar ayrılmış. (Benzeri bir durumun *İslamî Edebiyat* için gerçekleştiğini, derginin şu anda kapanma noktasına geldiğini ona anlatmıştım, ben de.) Bu işlerin, sermayenin yönlendirilme durumlarının bir değerlendirmesini yaptık. Mustafa Yürekli Eroğlu'nun kitabı hakkında bir yazı yazacaktım. Eroğlu derginin tutacağı kanaatinde değil.

Zarifoğlu'nun şiirinin prova nüshalarını aldım. Epeyce tashih yapmış o.

Alıntılara Ek

10 Nisan 1989/4 Ramazan 1409-Pazartesi

Sabahtan Beyan Yayınlarına uğradım. Zarifoğlu'nun şiirlerinin bendeki nüshasını bıraktım. Bir hayli tashihat da ben okurken çıktı. Özellikle *Korku ve Yakarış*'ı okudum. Diğer kitapları da elden geçirdim. Gözüme ilişen dizgi yanlışlarını tashih ettim. Zarifoğlu'nun yayımlanmayan şiirlerini derleyip kitabın sonuna "Ek" başlığıyla konulmak üzere verdim. Rasim Özdenören kitabın en başına konulmak üzere bugüne kadar yapılan değerlendirmelerden bazı seçmeler yapmış. Rasim Özdenören'in kendine göre hazırladığı bu bölüm için iki parça da ben verdim (Ebubekir Eroğlu ve Enis Batur'dan).

Öğleden sonra Gürbüz Hanım aradı. Mehmed Çavuşoğlu sayısından (*Yedi İklim*) iki-üç tane daha istiyor. Ona *İslamî Edebiyat*'ta yayımlanan Durali Yılmaz'ın konuşmasından bahsettim. Haberi yokmuş.

Hızır'la Kırk Saat'in Yeni Baskısı

11 Nisan 1989-Salı

İş yerine varır varmaz "Ebubekir Eroğlu aradı." dediler. Geldiğimde aramam için not bırakmış. Aradım. Bir yakınının beyinle ilgili olarak bir sağlık kontrolünden geçmesi gerekiyormuş. Numune Hastanesinde Dr. Bülent Demirgil üzerinde durduk. Haseki Hastahanesinde Başhekim Alaaddin Yavaşca'yla M. Ruhi Şirin vasıtasıyla irtibat kurulabileceğini söyledim. Sonunda Prof. Dr. Asaf Ataseven'den Vakıf Gurebâ Hastanesinde muayene edilmek üzere randevu aldık.

Öğleden sonra erken çıkıp yurda, Bahattin Bey'e uğradım. Onu da ayartıp beraberce "Hırka-i şerif" ziyaretine gittik. "Hırka-i şerif", ramazan aylarında sabah 10'dan akşam 18'e kadar ziyarete açık tutuluyor. Caminin etrafında doğal bir pazar teşekkül etmiş, gelen ziyaretçiler için. (...)

Daha sonra Bahattin Bey'den ayrılıp *Diriliş*'e gittim. İçeride Ömer Erdem, Mustafa Kirenci, H. İbrahim ve şişmanca, düzgün giyimli bir zat vardı. Sezai Bey oldukça yorgun görünüyordu. Derginin basımını perşembeye almışlar. Cuma günleri çıkmış olacak. Daha önce cumartesi basılıyor, pazartesi dağıtılıyordu. Bu sebeple pazartesi, salı, çarşamba günlerinin telaşlı geçtiğini ifade etti Sezai Bey. Önünde düzeltmekle meşgul olduğu bir yazı vardı. Hoşbeşten sonra (ramazanını tebrik ettim) tekrar yazıya döndü. Meğer *Hâtıralar*'ın yeni bölümüymüş. İlk şiir denemelerinden aklında kalanları, hatırlayabildiklerini yazıyor.

Bu bölümde *Mantıkuttayr*'a atıfta bulunan bir şiir parçası var (o zamanlar yazdığı).

Hızır la Kırk Saat'in yeni baskısı yapılmış bugünlerde. Kapak kâğıdı için bir yerle konuşuldu.

O şişmanca zat Muzaffer Budak'mış. Aslında *Diriliş*'e gelenler veya orada karşılaşanlar arasında bir tanışma olmuyor. (Belki de gelenlerin çoğu birbirini tanıyor. Ben bazılarını tanımıyorum.) Elinde tuttuğu zarfın üzerinde ismi okunuyordu. Birlik Vakfı, Necip Fazıl'la ilgili olarak Ankara'da hazırladığı bir program için davetiye göndermiş. Herhâlde adresi bilmedikleri için buraya göndermişler dedi o zat (Muzaffer Budak). Sezai Bey, davetiyenin *Diriliş*'e gelmesini, derginin yazarı olarak buraya göndermişler, diyerek normal bulduğunu ifade etti. Sana, bana, Kamil'e göndermişler, dedi. (Kamil, Kamil Öztürk olsa gerek.)

Muzaffer Budak memleketten yeni dönmüş. Film festivali için Halil'den bilgiler soruyor. (Biletleri gişelerde satılıyor mu kaç para, filmler ne şekilde gösteriliyor: Alt yazılı, Türkçe dublajlı veya orijinal sesiyle vs.)

Sezai Bey aslında konuşmaya pek hevesli değil (yorgun). Bir ara o zata (Muzaffer Budak) Dicle'yi sordu. Dicle'nin suyu azmış, ama çok da dere gibi değil... Halk yağmur bekliyormuş; iki gün yağsa yeter bize, diyor mu çiftçiler. Kelekler var mı Dicle'nin üstünde, dedi Sezai Bey. (Şişirilmiş tulumdan yapılan bir kayak cinsini kastediyormuş.) Yok, o eskidenmiş, dedi Muzaffer Bey.

Ben aboneleri yenilettim (10 abone), bir müddet daha oturduktan sonra müsaade isteyip ayrıldım.

(Bu Dicle ve kayak münasebetiyle Birinci Cihan Harbi'nden, o harbin Dicle'deki yansımalarından, bir İngiliz generalin esir edilmesinden de söz açıldı.)

Kültür Danışmanı

12 Nisan 1989-Çarşamba

Hilmi Yavuz, yeni Anakent Belediye Başkanı Prof. Dr. Nurettin Sözen'e kültür danışmanı olmuş. Bugünkü gazetelerde, diğer danışmanlarla beraber "beyin takımı", "Sözen'in kabinesi" takdimleriyle yer alıyor.

Necip Fazıl'ın Kabrini Ziyaret

19 Nisan 1989-Çarşamba

(13 Ramazan 1409)

Öğle vakti Nuran ve Bahattin Beylerle iş yerinden çıktık. Bir minibüsle Eyüp'e gittik. Öğle namazını orada kıldıktan sonra ziyaretimizi yaptık. Onlara Necip Fazıl'ın kabrini ziyaret etmeyi teklif ettim. Caminin arkasından yukarıya doğru tırmanan bir yoldan mezarlığın içine girdik. İlk defa giriyorum bu mezarlığa. Yokuşun ortalarına doğru bir mezara rastladık. Beykozlu (Medineli) Hacı Osman Efendi'nin. (...)

Necip Fazıl'ın kabri meşayih'ten bir zatın torununun yanı başında. Üç mezar yeşil boyalı bir demir çerçeve içine alınmış. Mezar sadece küçük bir toprak yığını hâlinde, oldukça mütevazı. Mezarın Necip Fazıl'a ait olduğuna işaret eden tek belirti, ön tarafına konulmuş olan, üzerine kendi imzası kazınmış olan bir mermer plaketten ibaret.

Üstat çok değerli insanlara komşu gelmiş. Yukarıya doğru çıkınca bunu gördük. Sırtın tam üstünde, demir parmaklıklar içinde Fevzi Çakmak, eşi ve kızı (Burhan Toprak'ın eşi) metfun. Onların kabri hemen dikkat çekiyor. Onların hemen yanı başında, sanki sükûn dolu bir ev gibi bir bölmeye giriliyor demir bir kapıdan. (...) O civarlarda dikkatimi çeken mezar taşlarının yazılarını tek tek okudum. Hattat Kamil Akdik'in mezarı da o civardaydı. Mezarlığın bu kısmı hepimizin hoşuna gitti. Bahattin Bey sesli olarak "Mülk Suresi"ni okudu, ezberinden. Bir müddet orada, sevdikleri arasında bulunan insanların memnuniyetiyle eğleştik. Sonra ayrıldık.

Oradan Fatih'e Hırka-i Şerif Camisi'ne geldik. Ziyaretimizi ikmal edip Fatih Camisi'ne vasil olduk. İkinci namazını orada eda edip caminin içinde, namazdan sonra öbek öbek toplanan cemaate *Kur'an* ziyafeti veren hafızları dinledik. Sonra caminin son cemaat mahalli ve revakları altında kurulan kitap fuarını gezdik. Davetli olduğumuz iftar yemeğinde bulunmak üzere aşağıya, İskender Paşa Camisi'ne indik.